

Fakta o dohodě ACTA

Tvzení	Odpověď
ACTA znamená změnu české (evropské) legislativy	Smyslem dohody je zakotvit určitý společný standard v oblasti vymáhání práv duševního vlastnictví. EU a její členské státy však již tento standard ve svých právních předpisech dosahují. ČR ani EU nemusí měnit své stávající právní předpisy kvůli přijetí a uplatňování Dohody. Kromě základního standardu Dohoda obsahuje i ustanovení, která mohou smluvní strany uplatňovat dobrovolně a nikdo je k tomu nemůže nutit, ale ani jim to zakazovat. Právě tato ustanovení však vzbuzují určité kontroverze, např. ustanovení zmiňující prohledávání příručních zavazadel (prohledávání notebooku dohoda neobsahuje, taková kontrola přesahuje rámec kontroly zavazadla a možnost takového přesahu z žádného ustanovení ACTA nevyplývá). Pokud by se ČR rozhodla tato dobrovolná ustanovení přijmout a uplatňovat, musely by být nejdříve změněny či přijaty příslušné předpisy EU a národní předpisy. Státy mohou v souladu se svými ústavními předpisy přijímat opatření uvedená v dohodě nebo jim podobná, i kdyby dohoda sjednána nebyla. Ustanovení dohody ACTA týkající se autorských práv jsou navíc obsažena v již dříve přijatých mezinárodních smlouvách, kterými je ČR vázána (zejm. TRIPS, WCT, WPPT), které jsou dle čl. 10 Ústavy součástí právního řádu ČR.
ACTA přinese prohledávání notebooků	Respektování základních práv jako je právo na soukromí, svoboda projevu nebo ochrana dat je výslovně uvedena v ACTA jako její základní princip. Není pravda, že by státy musely po uzavření dohody prohledávat osobní cestovní zavazadla či notebooky. Každá smluvní strana si může tuto oblast upravit dle svého právního řádu. V současné době se celní orgány EU, tedy i v ČR, řídí při postupu proti porušování práv duševního vlastnictví nařízením, Rady (ES) č. 1383/2003 ze dne 22. července 2003, o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení určitých práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo. V souladu s čl. 3 odst. 2 tohoto nařízení je z jeho působnosti vyjmuto osobní zavazadlo cestujícího, pokud obsahuje zboží neobchodní povahy v rámci limitů osvobození od cla a neexistují-li věcné náznaky, že zboží je součástí obchodní přepravy.
Díky ACTA dojde k omezení přístupu k internetu a cenzuře webových stránek	V dohodě není jediné ustanovení, které by ospravedlňovalo toto tvrzení. Dohoda je o potírání protiprávních aktivit velkého rozsahu, často páchaných zločinnými spolkami nebo organizacemi. Netýká se používání internetu jednotlivci v běžném životě. Dohoda neomezuje práva jednotlivce na přístup k informacím či svobodu projevu ani nepřinese uzavírání internetových stránek (na rozdíl od návrhů některých zákonů v USA). Samotné stahování pro osobní potřebu autorskoprávně chráněného obsahu je za podmínek stanovených autorským zákonem možné.
ACTA zavádí pravidlo „3x a dost“ (po 3 porušení následuje odpojení od internetu) či požadavek na poskytovatele internetových služeb, aby	Dohoda žádná pravidla typu „3x a dost“ nezavádí. Ani nezavazuje poskytovatele internetových služeb monitorovat nebo filtrovat data jejich klientů – uživatelů internetu. Platná právní úprava v ČR, na které by se přijetím dohody nic nezměnilo, nyní stanoví rozsah odpovědnosti poskytovatelů služeb informačních společností, mj. provozovatelů serverů, v zákoně č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti, konkrétně v ustanoveních §3 až 6. Dohoda je také v souladu se stávajícím právem EU a nepřináší žádnou jeho změnu. Evropská komise již dříve konstatovala na základě veřejné konzultace, že nebude revidovat Směrnici EP a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména

monitorovali nebo filtrovali data, která přenášejí	elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“), která je implementována zákonem č. 480/2004 Sb. V této souvislosti je nutné upozornit na judikaturu Soudního dvora EU, který ve svých rozhodnutích C- 70/10 Scarlet Extended ze dne 24. 11. 2011 a C- 360/10 Sabam ze dne 16.2.2012 konstatuje, že je nutné zajistit spravedlivou rovnováhu mezi právem na ochranu duševního vlastnictví na straně jedné a svobodou podnikání, právem na ochranu osobních údajů a svobodou přijímat a rozšiřovat informace na straně druhé. Dále se v těchto rozhodnutích uvádí, že zavedení obecného systému filtrování by bylo v rozporu s právem EU zejména čl. 15 Směrnice 2000/31/ES o elektronickém obchodu.
Údajné zavádění ochrany správy digitálních práv	Ochrana technických prostředků ochrany a ochrana informací o správě práv je v ČR již upravena v § 43 a § 44 autorského zákona č. 121/2000 Sb., v platném znění. Tato úprava vychází z čl. 6 a 7 Směrnice 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti. Národní i unijní úprava vycházejí z již dříve přijatých a pro ČR i EU závazných mezinárodních smluv WIPO z roku 1996.
Dohodu ACTA lze změnit pouhým rozhodnutím Výboru ACTA	Výbor ACTA nemůže v žádném případě měnit dohodu pouze svým rozhodnutím. Jakákoliv změna dohody vyžaduje stejný proces jako při jejím přijímání. V ČR by to znamenalo ratifikovat takovou změnu v souladu s ústavním pořádkem.
Údajná netransparentnost při vyjednávání dohody ACTA	Neveřejnost jednání je v těchto případech zcela standardní postup. Na národní úrovni byly dodrženy všechny postupy stanovené Směrnicí vlády ke sjednávání mezinárodních smluv v rámci Evropské unie a k jejich vnitrostátnímu projednávání a na evropské úrovni pak postupy vyplývající ze základacích smluv. Obdobně se postupuje u jakékoliv jiné mezinárodní smlouvy, kterou uzavírají členské státy a EU. V rámci vyjednávání, které v ČR koordinovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu, se na vytváření a přípravě české pozice podílela všechna ministerstva a úřady, do jejichž působnosti spadají jednotlivé části dohody (Ministerstvo kultury, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo zemědělství, Generální ředitelství cel, Úřad průmyslového vlastnictví. Veřejnost byla informována ohledně cílů a hlavní náplně jednání od počátku jednání o dohodě. Evropská komise vydala po každém negociačním kole shrnující zprávu. Od 10. dubna 2010 zveřejnila také vyjednávaný text. Zorganizovala tiskové briefinky a svolala čtyři konference pro zainteresované subjekty. Ministerstvo průmyslu a obchodu zveřejnilo po vyjednání definitivního textu dohody článek o dohodě a tiskovou zprávu již více než před rokem (8. 10. 2010). Je však pravdou, že jednání trvala poměrně dlouho a EU a její členské státy zastávaly v jejich průběhu názor, že by již neměla být v pozdějších fázích utajována. Nicméně při jednáních tohoto typu strany respektují stanoviska ostatních a některé státy si přály neveřejné jednání až do dosažení konečné podoby textu.
Některé členské státy EU nesouhlasily s dohodou a proto ji v Tokiu nepodepsaly	Objevily se také spekulace, že některé členské státy EU s dohodou nesouhlasí a proto jejich velvyslanci dohodu dne 26. ledna 2012 v Tokiu nepodepsali. Není však pravda, že by s dohodou tyto státy nesouhlasily. Všechny členské státy souhlasily v Radě EU s rozhodnutím o podpisu. Některé však samy nepodepsaly v Tokiu z procesních důvodů, neboť nestihly k podpisu zmocnit své velvyslance anebo své velvyslance v Tokiu nemají. Zmocnění velvyslance je vnitrostátní procedura, která vždy zabere určitý čas.

ACTA zavádí možnost zničení padělaných výrobků	Dohoda ACTA tuto možnost pouze připouští. Smluvní strany jí tedy mohou a také nemusí zavést. Navíc je podmíněna řadou faktorů a rozhodovat o ní má soud. Podrobná úprava je obsažena v platné unijní i národní právní úpravě. V právních předpisech ČR je již tato možnost zakotvena. Konkrétně se jedná o § 4 zákona č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví, a o § 40 odst. 1 písm. d) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon). Dále nelze opomenout rozhodování správních orgánů, věcně příslušných k rozhodování o porušování právních předpisů v souvislosti s porušením práv duševního vlastnictví. Celní orgány rozhodují v uvedené věci v souladu s čl. 17 nařízení č. 1383/2003 a ust. 14 a 14a zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví. Možnost nařízení zničení zboží porušujícího práva duševního vlastnictví, a ve vhodných případech i nástrojů a materiálů používaných převážně k výrobě takového zboží, je obsaženo i ve směrnici 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví
ACTA zakotvuje špiclování. Poskytovatelé budou muset monitorovat uživatele internetu	Podle dohody ACTA smluvní strana má možnost, nikoliv povinnost, v souladu se svými právními předpisy stanovit, aby její příslušné orgány měly pravomoc nařídít poskytovateli internetových služeb, aby nositeli práv neprodleně poskytli informace umožňující identifikaci účastníka, jehož účet byl údajně využit v rámci činností porušujících právo. Podle současné právní úpravy v ČR se autor, do jehož práva bylo neoprávněně zasaženo nebo jehož právu hrozí neoprávněný zásah, již dnes může podle autorského zákona (§ 40 odst. 1 písm. c)) domáhat sdělení údajů o osobách, které se neoprávněného užití díla účastní, včetně osob, kterým byly rozmnoženiny či napodobeniny díla určeny za účelem jejich poskytnutí třetí osobě. Možnost stanovit, že soudní orgány mají pravomoc nařídít porušovateli, aby oznámil majitel práva totožnost třetích osob, které se na porušení podílí, vyplývá i z čl. 47 Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS). V této souvislosti je rovněž relevantní judikatura Soudního dvora EU ve věci C-70/10 Scarlet Extended, ve které SDEU uvedl, že právo EU vylučuje vydání soudního příkazu, který by požadoval, aby poskytovatelé internetového připojení instalovali na svých stránkách systém filtrování za účelem zabránění ilegálnímu stahování.
Analýza dohody ACTA	Na základě úkolu pracovního Výboru pro Evropskou unii byl zpracován materiál <u>Analýza dohody ACTA</u> – srovnávací tabulka s právním řádem České republiky, který byl schválen Výborem pro EU 3. dubna 2012. Tato analýza je již nyní k dispozici na internetových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu. Analýza představuje formou srovnávací tabulky komplexní analýzu všech ustanovení ACTA, ze které je patrné, jakou mají jednotlivá ustanovení dohody povahu (zda je stát musí provést nebo nemusí, ale pouze může, a zda jsou již v českém právním řádu implementována) a která konkrétní ustanovení českých právních předpisů odpovídají jednotlivým ustanovením dohody ACTA. <u>Výsledná analýza potvrzuje, že všechna opatření vyplývající z ustanovení dohody ACTA, které je ČR povinna zavést, jsou již v ČR zavedena.</u>